

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas sayısı:1979/23

Karar sayısı:1980/9

Karar günü:29.1.1980

Resmi Gazete tarih/sayı:23.6.1980/17026

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Niğde Sulh Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 2 Temmuz 1964 günlü, 492 sayılı Harçlar Kanununun 34. maddesinin, Anayasanın 12. ve 42. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptali istemidir.

I- OLAY :

Davacı, itirazcı mahkemeye açtığı tazminat davasında, mahkemece yapılan keşfe kâtip olarak katıldığını, ancak davalının adli yardımdan yararlanması nedeniyle yol tazminatı alamadığını, çeşitli yasalarla verilen yevmiyenin Harçlar Yasasına göre ödenen yol tazminatından fazla olduğunu, bu tazminatın yapılan işi, bedensel yıpranmayı ve daire dışındaki giderleri karşılamadığını, bu nedenlerle 492 sayılı Harçlar Yasasının 34. maddesinin Anayasaya aykırı olduğunu ileri sürmüş, itirazcı mahkeme bu savı ciddi görerek, sözü geçen yasa hükmünün Anayasanın 12. maddesindeki "eşitlik" ve 42. maddesindeki "angarya yasağı" ilkelerine aykırılığı nedeniyle iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

1- İtiraz konusu yasa kuralı:

İtiraz konusu 2 Temmuz 1964 günlü, 492 sayılı Harçlar Yasasının 34. maddesi şöyledir.

"Madde 34. Tebliğden başka bir işlem yapmak için makamından uzaklaşmaya mecbur olan hâkimler, C. Savcıları ve icra iflâs memurları ile adli tabiplere, adliye başkâtipleri ile kâtiplere, mübaşir ve müstahdemlere yol giderlerinden başka aşağıdaki miktarlarda yol tazminatı verilir.

1. Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye hudutları dahilinde ise beher iş için 10 lira,

2. Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye hudutları haricinde ise beher iş için 15 lira,

3. Daireden uzaklaşmayı gerektiren işlerin bir kısmı mahkemenin bulunduğu belediye hudutları içinde, bir kısmı haricinde ise belediye hudutları içinde olan beher iş için 10 lira, belediye hudutları dışında olan beher iş için 15 lira.

Ancak bu miktarlar, bir günde birinci benddeki işler için 50 lirayı ve diğer bentlerdeki işler için 75 lirayı geçemez.

Daireden uzaklaşmayı gerektiren birden ziyade iş olursa, mümkün oldukça işler aynı günde yapılır. Bir işin bir günde tamamlanması mümkün olmadığı takdirde her gün için bir iş üzerinden ve yukarıdaki bentler gereğince tazminat verilir.

Esas sayısı:1979/23

Karar sayısı:1980/9

Görülen işler birden ziyade ise yol gideri mesafe ile, yol tazminatı ise yukarıdaki bentler esasları ile orantılı şekilde taksim olunur.

Adliye başkâtipleri ile kâtipler için bu miktarın 2/3 ü mübaşir ve müstahdemler için yarısı ödenir.

Yol giderleriyle tazminat ilgili kişiler tarafından işin ifasından evvel emaneten makbuz mukabilinde vezneye yatırılarak buna mahsus bir deftere kaydedilir. Keşfi ve işlemi müteakip yapılan sarfiyat bir tutanakla tevsik olunarak bakiyesi ilgili kişiye geri verilir."

2- Dayanılan anayasa kuralları:

"Madde 12. Herkes, dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayırımı gözetilmeksizin, kanun önünde eşittir.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz." "Madde 42. Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir.

Devlet, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için, sosyal, iktisadî ve malî tedbirlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler; işsizliği önleyici tedbirleri alır.

Angarya yasaktır.

Memleket ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda vatandaşlık ödevi niteliği alan beden veya fikir çalışmalarının şekil ve şartları, demokratik esaslara uygun olarak kanunla düzenlenir."

IV- İLK İNCELEME :

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca Şevket Müftügil, Lütfi Ömerbaş, Ahmet Erdoğan, Osman Tokcan, Rüştü Aral, Ahmet Salih Çebi, Muammer Yazar, Nihat O. Akçakayalıoğlu, Nahit Salçioğlu, Hüseyin Karamüstantikoğlu, Kenan Terzioğlu, Necdet Darıcıoğlu, İhsan N. Tanyıldız, Bülent Olçay ve Yılmaz Aliefendioğlu'nun katılmalarıyla 14/6/1979 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyanın eksikliği bulunmadığından, işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ :

A) Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca Şevket Müftügil, Ahmet H. Boyacıoğlu, Ahmet Erdoğan, Osman Tokcan, Rüştü Aral, Muammer Yazar, Âdil Esmer, Nihat O. Akçakayalıoğlu, Nahit Saçlıoğlu, Hüseyin Karamüstantikoğlu, Necdet Darıcıoğlu, İhsan N. Tanyıldız, Bülent Olçay, Yılmaz Aliefendioğlu ve Yekta Güngör Özden'in katılmalarıyla 27/11/1979 gününde yapılan toplantıda; itiraza konu edilen 2 Temmuz 1964 günlü 492 sayılı Harçlar Yasasının 34. maddesinin başvurmadan sonra yürürlüğe giren 7/6/1979 günlü, 2244 sayılı Yasasının 1. maddesiyle değiştirilmiş ve böylece eski metnin ortadan kaldırılarak yeni bir yasa kuralının kabul edilmiş bulunması karşısında, konusu kalmayan iş hakkında bir karar verilmesine yer olmadığını öneren esasa ilişkin raporun yeterli olup olmadığı, daha açık bir anlatımla esas hakkındaki incelemenin tamamlanmasına gerek olup olmadığı konusu üzerinde durulmuştur.

Hak doğuran olaylar, kural olarak, olduğu zamandaki yasa hükümlerine bağlı kalırlar. İtiraza konu edilen işteki keşif olayı, Harçlar Yasasının 7/6/1979 günlü, 2244 sayılı Yasadan önce yürürlükteki 34. maddesi zamanında yapıldığına ve yeni yasanın bu gibi işlerde de

uygulanacağına ilişkin bir kural söz konusu olmadığına, ayrıca başka bir dava nedeniyle 34. maddeye göre tahakkuk eden yol giderinin bunu ödemekle yükümlü kişiden hükmen tahsili dava edilmiş bulunmasına göre, yerine getirilen hizmetin karşılığının tahakkukunda ve ödenmesinde ayrıca yapılan bu harcamanın yargılama gideri olarak karşı tarafa yükletilmesinde, değişiklikten önceki 34. madde hükmünün uygulanması doğaldır.

Bu durum karşısında, mahkemenin elindeki davada 2/7/1964 günlü, 492 sayılı Yasanın 34. maddesi hükmü uygulanacak hüküm olma durumunu sürdürdüğüne göre, Anayasaya uygunluk denetimi açısından incelemenin raportörce tamamlanması yerinde bulunmuştur.

Ahmet Erdoğan, Osman Tokcan, Muammer Yazar, Adil Esmer, Nahit Saçlıoğlu ve Hüseyin Karamüstantikoğlu bu görüşe katılmamışlardır.

Yapılan görüşmeler sonunda "Mahkemenin elindeki davada, 7/6/1964 günlü, 2244 sayılı Yasa ile değişiklikten önce yürürlükte bulunan 2/7/1964 günlü, 492 sayılı Harçlar Kanununun 34. Maddesi hükmünün uygulanma durumunda bulunmasına, bu nedenle Anayasaya uygunluk denetimi yönünden incelemenin raportörce tamamlanmasına, Ahmet Erdoğan, Osman Tokcan, Muammer Yazar, Adil Esmer, Nahit Saçlıoğlu ve Hüseyin Karamüstantikoğlu'nun (7/6/1979 günlü, 2244 sayılı Yasanın 1. maddesiyle itiraz konusu 34. madde hükmü değiştirildiğinden konusu kalmayan itiraz hakkında karar verilmesine yer olmadığı) yolundaki karşıoylarıyla ve oyçokluğu ile..." 27/11/1979 gününde karar verilmiştir.

B) İşin esasına ilişkin rapor, itirazcı Mahkemenin başvurma kararı ve ekleri, iptali istenen yasa kuralı, Anayasa'ya aykırılık savına dayanak gösterilen Anayasa ilkeleri; bunlarla ilgili gerekçeler ve başka yasama belgeleri, konu ile ilişkisi bulunan öteki metinler okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

1- İncelemenin sınırlandırılması:

Anayasanın değişik 151. ve 22/4/1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri hükümlerine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme ancak o davada uygulanacak yasa hükümlerinin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Olayda iptali istenen yasa hükmünün hâkim ve çeşitli adalet görevlilerinden yalnızca "Adliye kâtipleri" hakkında uygulanması söz konusu olduğundan, incelemenin 2/7/1964 günlü, 492 sayılı Harçlar Yasasının 34. maddesinin "Adliye Kâtipleri" sözleriyle sınırlandırılarak yapılmasına 29/1/1980 gününde oybirliğiyle karar verilmiştir.

2- Yol tazminatının niteliği:

Hâkim ve öteki adalet görevlileri yargılamanın gereği olarak zaman zaman daire dışında görev yapmak zorunda kaldıklarından, kendilerine 492 sayılı Harçlar Yasası ile yol tazminatı verilmesi öngörülmüştür.

Gerçekten iptali istenen yasa kuralı, hâkim ve öteki adalet görevlilerine daireden ayrılmalarını gerektiren her iş için, yol giderlerinden ayrı olarak yol tazminatı adı altında, üst sınırı belli ve görevin belediye sınırı içinde ya da dışında yapılmasına göre ayrı miktarlarda ödemedede bulunulmasını hüküm altına almaktadır.

Yol tazminatının niteliği çeşitli yasalarla belirlenmiştir, örneğin yürürlükten kalkan 24/1/1951 günlü, 5704 sayılı ve 29/6/1956 günlü, 6765 sayılı yasalarla, itiraz konusu hükmü içeren 2/7/1964 günlü, 492 sayılı Yasanın gerekçe ve komisyon raporlarında, bu tazminatın neyin karşılığı olduğu ve niteliği şu sözlerle tanımlanmıştır :

".....Hiç olmazsa inceleme gününde yapmış olduğu masraflara kifayet edecek.....", "hariçte vazife gördükleri sırada yaptıkları fazla masraflara karşılık olarak", "o günün öğle ve akşam yemeklerini temin edebilmesi imkânı", "maddi yorgunluklar yanında hakimin bir keşif icrası münasebetiyle elbisesinin eskimesi, çamaşır değiştirme ve yıkanma gibi vazifesiyle alakalı bir takım masraflara katlanacağı açıktır.", "Hâkim ve sair adalet mensuplarının yapmak zorunda kalacakları masraflar", "Makamlarından ayrılan yargıçlara diğer adalet mensuplarına hariç de sarf ettiği mesai mukabili olarak", "adalet mensuplarının keşif ve sair hizmetler için çektikleri zorlukları kısmen olsun karşılama endişesi", "bu madde hükümlerine göre verilecek yol tazminatının elbetteki bir hizmetin karşılığı olduğunu kabul etmek lazımdır", "bu kadar müşkül şartlar altında görülecek hizmet için verilecek para hiçbir zaman bu külfet ve meşakkat karşılığını teşkil etmediği", "hâkimlerin uzak, arızalı dağlık bölgelerde keşiflerin icrası münasebetiyle büyük bir yıpranmaya maruz bulunduğunu kabul etmek gerekir.", "geceyi gündüze katarak çalışan insanların makamlarından uzak mesailerinde çektikleri meşakkat o derece çoktur ki, bunu para ile telâfi etmek dahi mümkün değildir. Kaldı ki verilmekte olan miktarlar sarf edilen mesai ile kabili kıyas değildir."

Öte yandan, 10/2/1953 günlü, 6245 sayılı Harcırah Yasasına göre yevmiye, bu yasanın birinci maddesinde yazılı kurumlarca ödenir. Yol tazminatı ise, itiraz konusu madde uyarınca, ilgili kişilerce, işin yapılmasından önce vezneye yatırılır; keşif ve işlemden sonra da harcama tutanaklarıyla belgelenecek artanı ilgili kişiye geri verilir.

Özetle yol tazminatı kurumlarca değil, ilgili kişilerce karşılanmakta ve bu tazminat, bir yönüyle zor ve yorucu koşullar içinde geçen uğraşının, öbür yönüyle de daire dışında yapılan giderlerin ve uğranılan zararların karşılığı olmaktadır.

3- Anayasaya aykırılık sorunu :

a) Anayasanın 12. maddesi, yurttaşlara yasa karşısında dillerine, ırklarına, cinslerine, siyasal düşüncelerine, felsefi inançlarına, dinlerine ve mezheplerine göre ayrı davranılmasını ve kişi veya topluluklardan bir bölümüne ötekilerden daha geniş hak ve yetkiler tanınarak yasa önünde eşitlik ilkesinin çiğnenmesini önler. Ancak yasa önünde eşitlik, nitelikte benzerlik ve yasaların getirdiği kurallara uygunluk ölçüsünde sözkonusu olabilir, Yasa önünde eşitlik kavramı, tüm yurttaşların her yönden, her zaman aynı kurallara bağlı tutulmaları zorunluluğu anlamına gelmez. Bir bölüm yurttaşların başka kurallara bağlı tutulmaları haklı bir nedene dayanmakta ise, yasa karşısında eşitlik ilkesine ters düşüldüğünden söz edilemez.

6245 sayılı Yasanın 41. maddesinin gerekçesinde de açıklandığı üzere, harcırah yevmiyesi, geçici görevler dolayısıyla memurların yemek ve yatmak gibi giderlerini karşılamak için kurumlarca verilir. Oysa yukarıda açıklandığı gibi, yol tazminatı kurumlarca değil, ilgililerce ödenir ve bir yönüyle hâkim ve başka adalet görevlilerinin zor ve yorucu koşullar içinde geçen emeklerinin, öbür yönüyle de görev yeri dışında yapılan giderlerin ve uğranılan zararların karşılığıdır. Böylece harcırah yevmiyesi ile yol tazminatı nitelik bakımından birbirlerinden ayrı olduğu gibi, bunların ödenme koşullarında da ayrılık vardır.

Gerçekten Harcırah Yasasına göre belediye sınırları içindeki görevler nedeniyle ödeme yapılmaz, ödenecek gündelik tutan her yıl için bütçe yasalarına bağlı (H) cetvelleriyle saptanmış ve bellidir. Kurumlarca sağlanan yerlerde yatanların gündeliklerinden 1/3'ü kesilir. Gittikleri yerlerde öğle ve akşam yemeği zamanından birini geçirenler 1/3, ikisini geçirenler 2/3, bir gün geçirenler ise tam gün delik alırlar.

Esas sayısı:1979/23

Karar sayısı:1980/9

Buna karşılık Harçlar Yasasına göre belediye sınırları içindeki görevler nedeniyle de yol tazminatı verilir. Günlük tazminatta kısıntı söz konusu değildir. Birden çok iş varsa, her iş için ayrı tazminat ödenir; ancak tazminat tutarları bir tavan ile sınırlıdır.

Şu noktaya da değinmekte yarar vardır ki, yol tazminatı tutarının yasa ile belirlenmiş olmasını ve eylemleri durumun günün koşullarına uygun bir düzeye getirilmemiş bulunmasını Anayasa'ya aykırılık nedeni saymaya olanak yoktur. Yasa koyucu, her zaman için koşulları değerlendirerek yasal düzenlemede değişiklik yapabilir. Nitekim 7/6/1979 günlü 2244 sayılı Yasa ile itiraza konu edilen durum hakkında yeni düzenlemeler getirilmiştir.

Böylece, yol tazminatının ayrı bir düzenleme konusu yapılması bu tazminatın niteliğinin ve ödeme koşullarının harcırah gündeliğinden ayrı oluşu gibi haklı nedenlere dayanmaktadır. Haklı nedenlerle yapılan ayrı düzenlemede ise yasa önünde eşitlik ilkesine aykırılıktan söz edilemez.

b) Anayasa'nın 42. maddesinin üçüncü fıkrasında yeralan "angarya yasaktır" hükmü, madde başlığından da anlaşılacağı üzere, "çalışma hakkı ve ödevi" ile ilgilidir. Angarya bir kişinin karşılıksız olarak zorla çalıştırılması anlamına gelir. Hâkim ve öteki adalet görevlilerine daire dışında yaptıkları görev karşılığında yol tazminatı verildiğine ve bunun ölçü ve tutarı da, yukarıda açıklanan biçimiyle haklı nedenlere dayandığına göre, dava konusu 34. maddenin, Anayasanın 42. maddesinin "Angarya yasaktır" fıkrasına aykırı olduğu yolundaki sav da yerinde değildir.

Böylece itiraz konusu hükmün Anayasaya aykırı olmadığı sonucuna varıldığından, itirazın reddine karar verilmelidir.

SONUÇ:

Sözü edilen hükmün Anayasaya aykırı bulunmadığına ve itirazın reddine,

29/1/1980 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Şevket Müftügil

Başkanvekili
Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye
Ahmet Erdoğan

Üye
Osman Tokcan

Üye
Rüşti Aral

Üye
Ahmet Salih Çebi

Üye
Muammer Yazar

Üye
Adil Esmer

Üye
Nihat O. Akçakayalıoğlu

Üye

Üye

Üye

Nahit Saçlıoğlu

Hüseyin Karamüstantikoğlu

Kenan Terzioğlu

Üye

Necdet Darıciođlu

Üye

İhsan N. Tanyıldız

Üye

Yekta Güngör Özden

KARŞIOY YAZISI

İşin esasına ilişkin raporun hazırlanması çalışmalarının sürdürüldüğü sırada, iptali istenen 492 sayılı Harçlar Yasasının 34. maddesi, 16/6/1979 günlü, 16668 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7/6/1979 günlü, 2244 sayılı Yasa ile değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik yol tazminatının hesabında " 1. derece Devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğu"nun belli oranlara göre uygulanmasını içermektedir.

Böylece, iptali istenilen yasa kuralı itiraz yoluna başvuran mahkemenin itiraz gerekçesinde değindiği hususları ortadan kaldıracak biçimde değiştirilmiştir.

Mahkemenin keşifler nedeniyle yaptıkları harcamalar ceza ve hukuk mahkemelerinde "Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu"nun 406. ve "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu" nün 423. Maddeleri uyarınca yargılama giderlerinden sayılır. Bu giderler mahkûm olan ya da haksız çıkan tarafa yükletilir. Duruşma dışında, 492 sayılı Harçlar Yasasının 34. maddesinde öngörülen biçimde bir işlem yapılırsa, yol tazminatına o anda hak kazanılır; yasa hükmü o işleme hemen uygulanır. Anayasanın 151. maddesi uyarınca bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanunun hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, o hükmün iptali için 22/4/1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Anılan 151. maddedeki kuralın iki ögesi bulunmaktadır. Birincisi mahkemenin bakmakla görevli olduğu bir dava; ikincisi ise davada uygulanacak yasa hükmünün bulunmasıdır. Görevli mahkeme, tebliğ işlemi hariç, daire dışında, keşif ya da başka bir işlem yapmak isterse 34. madde uygulanacak hüküm niteliğini kazanır. Mahkemenin, 34. maddeye göre işlem yapmadan önce, "davada uygulanacak yasa hükmü" kuralına göre itiraz yoluna başvurması zorunludur, Harçlar Yasası uygulandıktan sonra ancak, verilecek hüküm Yargıtay'ca giderler yönünden bozulmadıkça davaya bakmakta olan mahkeme Anayasa Mahkemesine başvuramaz.

Konuya bir kez de Anayasa'nın 152. maddesi açısından bakılmalıdır. Sözü edilen 152. maddenin üçüncü fıkrası uyarınca Anayasa Mahkemesinin iptal kararları geriye yürümez. 492 sayılı Harçlar Yasasının itiraza konu 34. maddesi hükmü iptal edilse bile, Mahkemenin karar altına aldığı harcamanın değiştirilmesi, yeni bir harcama kararı verilmesi ya da hak sahiplerinin bir ödeme yapılmasını istemeleri olanak dışıdır. Çünkü; işlem, iptal kararından önce yapılip sonuca bağlanmıştır. Harcama işleminin ilgili bulunduğu davanın yargılama sürecinin sürdürülmesi iptal kararına bir işlerlik getirmez. 14/6/1979 günü işin esasının incelenmesine karar verildikten sonra, Harçlar Yasasının 34. maddesi, 16/6/1979 günü yürürlüğe giren ve yeni bir kural getiren, 2244 sayılı Yasa ile değişmiştir. Bu bakımdan, itirazın konusu ortadan kalkmıştır; konusu kalmayan bir itiraz incelenemez; Anayasa bu tür denetimi öngörmemiştir. Yargılama devam ederken, yeniden yapılacak bir işlemde değişik madde hükmünün uygulanması zorunludur;

Esas sayısı:1979/23

Karar sayısı:1980/9

konusu kalmayan itiraz hakkında bir karar verilmesine yer bulunmamaktadır. Bu nedenle işin esasının incelenmesine ilişkin çoğunluk görüşüne karşıyız.

Üye	Üye	Üye
Osman Tokcan	Adil Esmer	Hüseyin Karamüstantikoğlu

KARŞIOY YAZISI

İptali istenilen yasa maddesi 2/7/1964 günlü, 492 sayılı Harçlar Yasasının 34. maddesidir. Bu madde, yaklaşık 15 yıllık bir uygulamadan sonra, 7/6/1979 günlü, 2244 sayılı Yasa ile değiştirilmiş, bunun sonucu olarak eski hüküm yürürlükten kalkmıştır.

Çoğunluk gerekçesinde, itiraz yoluyla iptal isteğinde bulunan mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanacak hükmün, değişiklikten sonraki hüküm değil, yine 492 sayılı Yasanın değiştirilmeden önce yürürlükte bulunan eski hükmü olduğu belirtilmiş ve bizim bu görüşe katılmadığımız işaret edilmiştir. Ancak, biz bu görüşe katılmıyor değiliz, tersine olarak çoğunluk kararına karşı çıkmamızın nedeni, yerel mahkemenin baktığı davada, yürürlükten kaldırılmış bulunan eski 34. maddenin uygulanması, daha açık bir söyleyişle uygulanmış olduğunun kabul edilmesi zorunludur.

Esasın incelenmesi gerekip gerekmediğinde çoğunluktan ayrılmamızın nedeni ise şudur:

Anayasa'nın 152. maddesine göre Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilen hükümler "gerekçeli kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar... iptal kararı geriye yürümez." Anayasanın bu buyruğu karşısında iptali istenen yasa kuralı iptal edilse de edilmese de varılacak karar sonuca etkili olmayacaktır. Çünkü; iptali istenen hüküm daha önce yeni bir yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan bir kuralın bir kez daha kaldırılmasının anlam veya yararı yoktur. İptal kararı geriye yürüyemeyeceğinden de söz konusu 34. maddenin yürürlükte bulunduğu sırada yapılmış olan iş veya görev dolayısıyla o maddenin uygulanması gereğini de ortadan kaldıramaz, (özel hükümler ayrıdır.)

Esasen, iptali istenen yasa kuralı, tazminata ilişkin olduğundan, tazminat verilmesini gerektiren eylemin ya da görevin yapılıp bittiği anda görevli yönünden yasada gösterilen miktarda tazminat alma hakkı, hazine yönünden de ödeme borcu doğmuştur. Bu eylemi tazminat bakımından değerlendiren yasal hükmün sonradan kaldırılması veya değiştirilmesi, doğmuş olan hakkı veya borcu etkilemez. (Etkileyeceğine dair açık bir yasa hükmü konulması bunun dışındadır.) Anayasa Mahkemesi böyle bir hüküm de koyamayacağından işin esasının incelenmesine gerek yoktur.

Bu itibarla işin esastan incelenmesi kararına karşıyız.

Üye	Üye	Üye
Ahmet Erdoğan	Muammer Yazar	Nahit Saçlıoğlu